

ipsum voluitur celum: ipsa vero non mutat locum. sic
volubilitas vite nostre miravolubilitate extitit: iusti-
cia vero nullo accidente mutat. siquid vita nostra tota
est volubilis sicut rota. nunc enim hominem elevar honore
quem paulopost humando occultat. **J**uxta illud psal.
Ascendunt visq; ad celos tc. **I**nterdū ecōuerso hominem
hūilitate dep̄mit: quæ posse ad honores attollit. qd̄ in psal.
Ruscitās a terra in opē: t de stercore tc. qn̄
qz hominem a leua mutat in dexterā. s. ab aduersis in p-
spera interdū a dextris in leuā. i. a. psp̄ris ī aduersis
Juxta illib̄ qd̄ abrahā dixit ad loth. gen. xiii. **S**i ad fi-
niūstrā jeris: ego dexterā tenebo. si tu dexterā eleges
ego ad sinistrā pgam. **E**zvir iustus ī oībus his semp-
manet īmobilis. Nam ipm hūilitas nō dep̄mit: ipm
honor non ambit: ipm aduersitas non frāgit. **E**nde
psal. Qui facit hec: non mouebitur in eternū.

Cest nichilo iusticia sicut dea nr̄i microcosmi. i. m̄
noris t inferioris mūdi. sicut cī deus in suo megacos-
mos vel maiori mūdo dispositus oīa in numero/pōdere
t mēsura. vt dī sap. xi. sic iusticia in suo microcosmo
presidēs/tanq; deus facit vt in oīb̄ meritis t op̄ibus
nostris sit numerus bone operationis/pondus sācte
affectionis/t mensura recte intentionis. **V**n̄ isti dee
nobilissime sacrificiū iusticie debemus offerre. sicut
vicitur in psal. **S**acrificabo sacrificium iusticie.

Con de donis sp̄is sancti. xxii. capitulum.

Dicitur tractatū de v̄tutib̄
p se quis de donis sp̄is sancti. t hec est sexta
dicta salutis. s. a. v̄tutib; ad dona sp̄is
sc̄i puenire. qui a sicut diximus v̄tutes docent recte
operari: sed dona expedite. **C**um aut̄ sint septē dona

De donis spūscti

fo. lxviii.

spūs sancti: que scz ennumerātur ysa. xi. scz spūs sapiētie / t̄ intellectus / cōsilii / t̄ fortitudinis / scie / t̄ pietatis / t̄ tumoris dñi. a sapia aut̄ nō quenā ad timorē dñi: scz portus a t̄iore ad sapiam / tanq̄ ab inferiori gradu ad superiorē. iuxta illō qd̄ dñ in psal. Inuitū sapiētie timor dñi. Ideo de timore dñi nota specialiter tria: scz
Quā multiplicit̄ figurat. **Q** Primo ergo ti-
mōr dñi h̄z m̄stipli
Quā virtualiter operatur. mor dñi h̄z m̄stipli
Quā ratiōabiliter mercatur. ces figurās elegan-
tes / t̄ comparationes conueniētes. Comparatur aut̄
specialiter tribus. **C** Est enim timor domini
Sicut hostiarius custodiens ingressum.
Sicut iusticiarius puniens maleficum.
Sicut terrarius vel speculator euigilans erectitum.

Q Primo ergo timor dñi ē sicut bon⁹ hostiarius. q̄
diligēter custodit hostiū cordis: ne intret inimicus. i.
dyabolus. et sicut hostiarius tenet baculū vel gladiū
ad timorem intrātiū. sic timor dei / ne permittam⁹
dyabolū ad cor intrare: portat clauem pene eternę/
gladiū ex vtraqz parte acutum: scz equitatem diuine
sentēcie que concēnabit improbos in aīa / t̄ corpore.
Unde dicit Mathet. x. Tumete eūz qui potest corpus
raīam perdere in gehēnam.

C Secundo timor dñi est sicut bonus iusticiarius q̄ perf-
mit maleficos / t̄ suspēdit. Nam sicut illi qui tenent iu-
sticiam ponūt in mōtibus / t̄ locis patētibus patibulū
vel furcas ad expauētaculū latronum: ita timor dñi
ponit in corde hominis propter expauētaculum
peccatorū. et sicut iste iusticiarius crucifigit latrone:
sic timor dñi nititur crucifigere carnē / tanq̄ pessimi-
ni latronem. Unde dicitur in psal. Confige timore
tuos carnes meas.

Tertio timor dñi est sicut bonus terrarius vel speculator q̄ euigilat exercitū. **N**ā sicut speculator tpe belli marie nō sinit dormire milites: sic timor dñi/cū sit modo tps belli & guerre mortalis ē carnem/nun dum & dyabolū:nō pmittit dormire spm per delectationem vel p̄sensum. **U**n dī puer. xxviii. **H**ūs est hō qui sp est pauidus. **N**ō solum aut tpe belli dī hō esse pauidus/fimo etiā tpe pacis dī eē timorosus.sicut videmus q̄ magni reges & sapiētes/q̄uis actu non sit guerra:munitū tñ & custodiūt castra sua. **D**e scautis dicit apl's.i.thessal'.v. **A**ū dixerit pax & securitas:tūc repētinus supueniet interitus. **E**t eccliaſtes. vii. dicitur **Q**ui timet dñi: nichil neglit. q̄ nec bonū/nec malū.q̄ p timorē dñi malū euitat: tanq̄ nociūt. & bo num formidat:& nescit si est gratū. **U**n Job. ix. **V**ere bar oia opa mea:sciens q̄ nō parces delinqüēti/marime aut tpe guerre. **I**stevigilvel speculator mādat custodiri portas sensū: q̄r ibi ē quasi totū periculum sicut ad litterā illi q̄ sunt in munitōe/sūme custodiūt portas:cū vident castrū ab hostibus obsesū: sic spua les viri q̄ habent timorē dei:custodiūt portas.s.lqnqz sensū ne intrēt inimici:timentes qd dicit **H**ieremie ix. **A**scendit mors per fenestras nostras.

Tet timor dñi altis tribus sp̄at. **E**st enī timor dñi **S**icut medicina infirmorum.
Sicut disciplina pueror̄. **P**rimo igit timor **S**icut officina religiosor̄. **d**ñi est sicut infirmor̄ medicia. **N**ā sicut medicina bñ tēperata repellit oēs morbos noxiuos & oēs noxiuos hñores: sic timor dei om̄e p̄tm & oēs p̄t̄i occasiones expellit. sanguinē lūxurie/fleuma accidie/melancoliā ire & colerā supbie. **U**n dicit eccliaſtici.i. **T**imor dñi expellit p̄tm.

De timore dñi

fo.lxix.

Credo timor dñi est sicut puerorum disciplina. Nam sicut xga discipline castigat puer/instructur/t informat: sic p timore dñi ois motus sensualis t puerilis sub isto pedagogo ad rōez reducit/t puerilis extirpat. iuxta illō qd dicit sap. puer. xxii. **S**tulticia colligata ē in corde pueri: sed xga discipline fugabit eā. **E**t nota q fm bedā qttuor mala sūt ppē pēm nobis inflcta t nobis colligata/q sūt ois mali pētī matia.s. **I**mponentia. **C**ūn quidā peccāt ex ipotētia/et Ignorantia. isti pax peccāt/t mariam habent Occupiscētia. t excusationē. nisi illa ipotentia per Malicia. culpam eorū sit introducta. **A**lli peccāt ex ignorātia. et isti plū peccāt/t minores hñt excusatiōem. qz ex ignorātia nō excusat a toto: s3 a tanto. marie si sit ignorātia affectata/q nō excusat sed peccatum aggrauat t augmentat. **A**nde de hoc dicit ambrosius. **P**i ignoras: grauissime peccas. **A**lli sunt q peccāt ex occupiscētia/t isti plus peccāt: t quasi nullā hñt excusationē. marie si sit deliberata. **A**lli sunt q peccāt ex malicia/t certa scia. t isti maxie peccāt/t nullā hñt excusatiōem: smo tales dicunt pecare in spiritū sc̄m. qz spūi sc̄tō bonitas q est malicie p̄traria appropiat. **T**sciendū est aut̄ vel notā dum diligēt̄ q sex sunt peccata i spiritum sc̄m: sc̄ Impugnatio veritatis agnite. **I**nuidētia fraſne gratie. **E**t iste sunt sex blasphemie in spūi sc̄m: q nō remittitur in hoc sc̄lo nec in futuro. vt dicit Presumptio de impunitate. **O**bstinatio. **D**esperatio. et **F**inalis impenitentia: **M**athei. xii. **C**ertio timor dñi est sicut officina religiosorum/ma xime est sicut qdā capitulū: qd est factū precipue ad

Culpaz correctionem. **N**am sicut in capitulo increpat
tur et recognoscitur et puniſ culpaz: ita in hoc capitulo
timoris dei corrigit p̄tā. qz vñ dñ puer. viii. **T**imor
dñi odit malū. **E**t sicut religio nulla esset/si correctio
capituli deficeret: ita si timor ī capitulo cordis nō eēt
totū x̄itatis edificiū depiret. qz dñ Ecclastici. xxviii
Si nō in timore dñi temueris te instant: cito subuerte
tur domus tua. **E**t nota qz ī dei capitulo culpabil
q̄tuor facit. **P**ri o genuflectit/ scđo culpā recognos
scit/ tertio spoliat se et vestē deponit/q̄to disciplinam
accipit. **G**ic timor dñi facit p̄tō hoīem penitētem hu
milis genuflectere. qz dñ ysa. xl. **N**ichi curuabiz oē
genu. **S**cđo facit h̄uīliter culpā ppriā recognoscere
sicut dñ q̄ dicebat. **Q**ui iniqtatē meā ego cognosco.
Tertio facit hoīem veterē sicut vestē turpē spoliare.
sicut dicit apl's ad col. iii. **E**xpoliantes vos veterem
hoīem cū actibus suis/veterē p̄uersationē cū viciis et
cōcupiscētiis. **Q**uarto facit hoīem disciplinā accipe.
id est carnē lasciuā macerare et castigare. sicut apl's
faciebat q̄ dicebat. i. cor. ix. **C**astigo corp' mesi: et in
seruitutem redigo. **T**rem timor dñi est:
Speciosus sicut ortus.
Virtuosus sicut ventus. **P**rimo timor dñi est
Preciosus sicut thesaurū. valde speciosus: istar or
ti paradisi. **H**abet enī amenitatē sicut paradisus/dul
cedinē/ et delectationē. **U**n in psal. **Q**uā magna mul
titudo dulcedis tue dñe: quaz abscondisti timētib⁹ te:
Habz fertilitatē et vberatē sicut paradisus. psal. **H**ō
est iopia timētib⁹ cū. **H**z nichilomin⁹ securitatē sicut
paradisus. **U**n dñ Ecclastici. xxxviii. **Q**ui timet deū
nichil trepidabit. **E**t phūs. **Q**ui timet deū: oia timet
eum. qui vero non timet deū: timet omnia. **U**n cayn'

De timore dei

so.lxx.

ppetrato homicidio fratris: statim habuit caput tremulum: et ait. **E**cce q[uod] viderit me: occidet me. gen. iii.
Igit[ur] timor dñi p[ro]p[ter] amenitatem, v[er]b[al]itat[em], securitatem
est sicut ortus p[er]clusus. **C**ati. iii. et etiam sicut paradi[s]us.
vt d[icitu]r eccl[esi]astici. xl. **T**imor dñi sicut padisus b[ea]nictionis
Cecidit timor dñi est sicut ventus x[er]uo[s]us. et sp[irit]ualiter
sicut v[er]itus aq[ua]lonaris. **H**ab[et] sicut v[er]itus aq[ua]lonaris plu-
rias dissipat/ nubes fugat/ aer[is] serenat/ reptilia ex-
teriat/ et aqua c[on]gelat: ita timor dñi dissipat plu[n]ias
carnaliu[m] delectationu[m]/ fugat nubes carnaliu[m] ymagi-
nationu[m]/ serenat mentem p[er] amor[is] puritatis/ exteriat
reptilia. i. mo: t[em]p[or]ificat vicia carnis/ c[on]gelat aquas id est
restringit fluxum mundane prosperitatis: ita ut possit
homo timens deum ambulare super aquam sicut petrus
Mathei. xiiii. **I**ste est ventus de quo d[icitu]r **D**anielis. iii.
Angelus dominus fecit mediū fornacis quasi ventum
toris flātem. q[uod] fornax o[mn]i desiderior[um] carnaliu[m] tem-
peratur et refrigeratur per dei timorem.
Certus timor dei est preciosus sicut thesaurus. **M**ay[us]
sicut thesaurus qui est res preciosa facit hominem semper
sollicitum de custodia: sic timor dei de se et beatitudinibus spiritu
est sollicitus et de gratia cuiuslibet habetur. de perditavit recu-
peretur et de recuperata: ut a recidivis seruetur. **U**nus
dicit **B**ernardus sup[er] canticum. **C**um adest gratia: time
ne idigne operis ex ea. amplius time subiecta gra-
tia quod reliquat te custodia tua. si redierit gratia: multo
aplurius timendum neforte contingat pati recidivum
Recidivare ei quod cadere: peius est. quia d[icitu]r **Joh[ann]es**
v. **F**ece iam sanus factus es: noli amplius peccare:
ne deterius aliquid tibi contingat. **I**ste igit[ur] thesaurus
est preciosus: et ideo summe custodiendus. **U**nus dicitur
Isa. xxxiii. **T**imor dñi ipse thesaurus eius.

C Secundo timor dñi virtualiter opatur. Unde nota q̄ timor dñi habet septem nobiles effectus.

C Primo nāq̄ timor dñi curat hoīem a culpa ppetrata. Est enī sufficiēs medicina h̄oīa pctā. Et nota q̄ sicut medicus sapiēs volēs purgare egrotū: primo dat siropū p̄patiuū/postea potionē vel ātidotū purgatiuū: sic timor dñi instar siropi p̄parat peccatorē gnando attritionē. iuxta illū ecclastici. ii. Qui timet deū: prepabunt corda sua. Scđo instar antidoti purgat om̄s pctū feces: gnando pfectā h̄attritionē. q̄ dicit Ecclastici. i. Timor dñi expellit pctm. Et ē differētia inter h̄attritionē et attritiōē. q̄ attritio ē dolor de pctō non tñ pfect⁹. q̄ adhuc ē ī pposito peccādi de futuro.

C Secundo timor dei custodit hoīem a culpafūka. sicut enī sapiēs medicus ifirmo quē h̄z in cura nō solū dat ātidotū ad expellendū morbū: s̄ etiā misstrat curato aliqđ electuarium h̄ recidiuū. sic timor dei instar elecuarii seruatini custodit hoīem ab oī pctū recidivō. **A**n̄ dicit Ero. xx. Et probaret vos venit dñs / r vt tis mor illius esset in vobis / r non peccaretis.

C Tertio timor dñi abiicit t̄palia vel terrena q̄ sunt sepe peccādi maliq. sicut ei videm⁹ q̄ naute vidētes naufragiū iminere: merces q̄ sunt in nau. piiciūt in mari vt euadat periculū naufragii: sic timor dñi bōa t̄palia facit abiicere / vt possit ab eterno naufragio liberare. Et ppea dicebat Job. xxxi. H̄ep q̄sūtumenes sup me fluct⁹ timui deū / r pōd⁹ ei⁹ ferre nō potui.

C Quarto timor dñi h̄tenit / sustinet t̄palia mala: vt euadat et̄na. H̄ā sicut ifirm⁹ sustinet cauteriuū / vt adustione: vt pessit euadē mortē: ita timor dñi facit sustinere cauteriuū t̄palis vite: vt possit homo euadē mortē / vt suppliciuž mortis eterne. **A**n̄ ecclastici. xxiii.

De timore

fo. lxxi.

Timenti deum/non occurrent mala.

CQuito timor dñi grām et bona opa introducit.sicut
enī cera introducit filū:sic timor dñi grām et oē bonū.
iurta illud psal. In iū sapientie timor dñi.

CSexto timor dñi sup oia facit fugere et euadē sup-
pliciū gehēne. Adit enī adfernū/i dimidio diez: vt
nō vadat in fine diez.sicut Ezechias qui dicebat ysa.
xxxviii. *Ego dixi in dimidio diez meor: vadā ad por-*
tas inferi. Facit etiā alas ad meli⁹ fugendū: vt dicit
poeta. Vedit⁹ timor addidit alas. Dic ut videm⁹ q
lep⁹ fugiēs leporariū/pre timore videſ volare et alas
habere. Timor etiā facit hoīem mōtes et colles trāſi-
lire: vt possit dyabolū fugere/tiferni p̄cipitiū cauere
qr dñ ysa. xxv. Tūc saliet sicut cerius claudus.

CSepto timor dñi mereſ stipendiū vite eterne ho-
minē nāqz huiliat. et sic sc̄z regulā saluatoris ad glo-
riam exaltat.qz Qui se huiliat exaltabit. Luce. xiiii.
Et iō dñ puer. xxix. Humile spū: suscipiet gloria.

CTimor dñi multipliciter variaſ. An nota q̄ sunt
sex species timoris. Est enim.

Timor naturalis. **C**Prim⁹ igitur timor ē natu-

Timor mūdanus. ralis.scz qn hō naturaliter ti-

Timor humanus. met mortē / et om̄e quod est sibi

Timor seruilis. nocium.iste tlmor nature non

Timor initialis. est meritorius nec demeritori⁹

Timor filialis. quia non subest libero arbitrio

Hoc timore xps timuit mori.sicut dñ Marci. xiiii. Ce-

pit iesus pauere et tedere.

CSecūdus timor dñ mūdanus. s. qn aliquis nimis
timet de reb⁹ trāſitoriis/vel de reb⁹ mūdanis/vlt̄pa
lib⁹ pdēdis. Isto timore timuerūt iudei q̄ occiderūt
xpm:ne perderēt locū suum.vt dñ Joh. xi. Si dimit-

timus eum sic: oēs credent in eum. et venient romani
et tollent locum nostrum/ et gentem nostram.

Cterci⁹ timor dī hūanus. si cū aliq⁹ pl⁹ debito timeret
de corpe suo. **I**ste timor phibet **M**at. x. **H**olite tiere
eos q̄ occidūt corp⁹: aliam q̄d nō p̄nit occidere. **I**ste ti-
mor est veniale peccati: vt q̄n ēcitra deū. q̄siq̄ mortale
peccati: vt q̄n es supra deū. qualis fuit in petro q̄n nega-
vit xp̄m: ne perderet corpus suum.

Quart⁹ timor ēseruīlis: cū aliq⁹ timeret peccare/ et
abstinet se a peccato timore gehēne. h̄z in voluntate peccā-
di: si peccati posset ip̄e fieri. et in quantum in se est vellet
nō esse iusticiā: vt posset perpetrare culpā. **I**ste timor est
quasi vestis de sacco/ cū qua null⁹ ingreditur regnum
celorum sicut figura fester. iiiii. vbi dī. Indutum sacco
non intrare aulā assueri. **D**e hoc tiole dicit ap̄ls ad ro.
viii. Nō accepistis sp̄m fuitutis iterum in timore. ac.
Cuius timor ūtialis dī. de quo ī psal. Initium sapientie
timor dñi. **I**ste timor duo facit. timeret enim puniri/ et timeret
a deo separari: s̄z principaliter timeret separari. iste h̄z ti-
meat malū incurtere: pl⁹ timeret bonū pdere/ et ita quo
dāmodo lecipit boni amare. et id dī ūtialis pprie. q̄a
sicut cera introducit filii. et filio introducto exit cera. sic
iste timor ūtialis caritatē introducit et caritate ūtro
ducit/timorem foris mittit.

Cpent⁹ timor dī filialis. s̄a sicut fili⁹ sup ola timeret
offensam p̄fis etiā si p̄f non intenderet eī peccare: sic
qui h̄z timore dñi filiale instar boni filii timeret et cauet
offensam p̄fis celestis/ etiā si ex offensa illa nichil ma-
li deberet sibi accidere. **D**e hoc etiā timore dī ī psal. Li-
mor dñi sanctus p̄manet in seculū seculi. **I**ste timor a
sanctis doctorib⁹ vocat castus timor/ q̄ sc̄m danielē
verecundatur specialiter et timeret in turpi facto. **S**ine

De donis spūssclī fo.lxxii

hoc timore xecādienicil rectū esse potest/n' chil ho
nestum. vt dicit Tullius. De hoc timore xecūdo dicit
Bernardus mirabilia sup cātica. Timor inqt xecū-
dus t castus est oīm et atū ornatiuns s̄z in iuuentili erate
ampli enitescit Quid enī amabilius verecūdo ado-
lescente? q̄ pulchra hec est splēdida gēma mox i vultu
adolescētis q̄ vera t minime dubia bona nuncia spei
bone indolis index soror conscie t nullū equie manis-
festum signum columbine simplicitatis testis innocē-
tie/lampas pudice mentis / specialis gloria cōsciētie
fame custos/vite decus/sedes virtutis/pmitie nature
satis isigne totius honestatis. Merito igit̄ iste timor
castus dicitur: quia qui timore ē istum habet/istar vir-
ginis marie ante partum suorum operū t post partū
semper manet incorruptus . t sicut mater dei est Xgo
t decor virginum:sic timor iste castus decor est t vir-
go virtutum anime.

Item post donū timoris dicendū esset de dono pietatis:
s̄z q̄ pietas idē est vel quasi idem cū mīa: ideo in-
fra cū dicemus de beatitudinibus in materia de misericordia: de pietate dicemus.

Item post donum pietatis esset dicendum de dono
scientie. sed quia scientia ad prudētiam potest reduci
ideo illa que in materia de virtutib⁹ supradicta sunt
de prudētia/applicari possunt ad ea que de dono sci-
ties sunt dicenda.

Et post donum scientie esset dicendum de fortitudi-
ne. sed quia fortitudo non tantum est donum/ sed vir-
tus: ideo de fortitudine sufficient que dicta sunt in ca-
pitulo de virtute. t specialiter in materia de fortitudi-
ne et virtute.

De dono consilii. xxlii.capitulum.